

[Udenrigsministeren.]

været, er det et spørgsmål, der må løses igennem forhandlinger i FN under en eller anden form. Jeg opfatter hr. Gert Petersens bemærkninger som en opfordring til ikke at lade sådanne forhandlinger og initiativerne til dem hvile uendeligt, hvis vi kan gøre noget til det.

Så gjorde hr. Gert Petersen ret meget ud af spørgsmålet om NATO-møderne i Lissabon og Bruxelles og deres efter hr. Gert Petersens mening forskellige holdning til sikkerhedskonferencen. Når hr. Gert Petersen beklager, at NATO-landene ikke på ministermødet i Bruxelles i 1971 besluttede simpelt hen at indlede de flersidede forhandlinger og forberedelser til sikkerhedskonferencen, fordi NATO-landene allerede på ministermødet i Lissabon havde erklæret sig rede til det, så snart Berlinaftalen var klar, er det ikke en helt rigtig fremstilling. Det, man sagde på mødet i Bruxelles, var, at NATO-landene var rede til, så snart Berlinforhandlingerne var nået til en heldig afslutning, at indlede disse drøftelser, og med en heldig afslutning sigtede man til præcis det samme som på Lissabonmødet 1/2 år før: en endelig Berlinaftale. Men en sådan er som bekendt endnu ikke trådt i kraft.

Jeg var glad for, at hr. Gert Petersen i samme sammenhæng havde bemærket, at vi på NATO-mødet i december blev enige om, at der kunne indledes tosidede forhandlinger, og at vi allerede havde taget et sådant skridt fra dansk side.

Men så var hr. Gert Petersen utilfreds med — også i forbindelse med omtalen af de to møder — at man fra dansk side havde foretaget en vis sammenkædning af drøftelserne om sikkerhedskonference og styrkereduktioner. Hr. Gert Petersen så heri et forsøg på via NATO at udskyde sikkerhedskonferencen. Det synspunkt kan jeg meget bestemt afvise af den enkle grund, at den danske holdning ikke gengiver et fælles NATO-standpunkt. Der er adskillige NATO-lande, der mener, at man netop skal skille de to problemer ad. Når den danske regering mener, at der bør være en vis sammenkædning, hænger det sammen med, at vi ville finde det meget besynderligt, om en sikkerhedskonference, der skulle have udsigt til at lykkes, ikke også under en eller anden

form skulle beskæftige sig med problemerne i forbindelse med styrkereduktion.

Hr. Gert Petersen var betænkelig ved, at vi med så stor glæde understregede fra dansk side, at denne sikkerhedskonference skulle beskæftige sig med friere bevægelighed. Han sagde, at for det første ville sådan en friere bevægelighed ikke være mulig, før der var tilvejebragt en virkelig afspænding, og for det andet, og det skulle være et meget slemt argument over for mig, var det en af hr. Barzels betingelser for at gå med til ratifikation af østtraktaten.

Om det første vil jeg gerne sige, at vi mener vitterlig, at der allerede er nået en sådan grad af afspænding i Europa, at skridt henimod friere bevægelighed over grænserne skulle være mulige.

Til det andet vil jeg sige, at vores tale om friere bevægelighed ikke har noget at gøre med CDUs betingelse om fri bevægelighed. Når hr. Barzel taler om fri bevægelighed, refererer han alene til forholdet mellem de to tyske stater, mens vi ser på forholdet mellem alle europæiske stater. Det er for en dansk indstilling noget helt fundamentalt, at det enkelte menneske har ret til at rejse, hvorhen det vil. Derfor har vi rejst dette krav og mener, at det er rigtigt at fastholde det.

Hr. Gert Petersen var inde på mine udtalelser om DDR, og dem bør jeg nok vente med at svare videre på til i forbindelse med SF's forslag. Jeg vil dog meget gerne understrege, at jeg sluttede mine, som jeg er enig med hr. Gert Petersen i, positive udtalelser med at sige, at netop i den nuværende situation, hvor forhandlingerne mellem de to tyske stater er inde i den afgørende slutfase, ville det være u hensigtsmæssigt og ulykkeligt, om vi foretog noget skridt, som på mindste måde kunne gribe forstyrrende ind i disse forhandlinger, hvis vellykkede forløb er helt afgørende for den kommende europæiske udvikling. Jeg synes, det må med i billedet.

Endelig stillede hr. Gert Petersen sig uforstående over for, at jeg samtidig med, at jeg på langt sigt så hen til ophævelse af de to militærblokke i Europa, kunne gå ind for at opbygge en ny blok, nemlig det udvidede EF. Hr. Auken var — med andre ord — inde på lidt lignende betragtninger. Det er netop